

Høringsnotat

vedrørende

Forslag til Nationalpark Skjoldungernes Land

Udkast til bekendtgørelse for Nationalpark Skjoldungernes Land har været i offentlig høring i perioden den 21. august 2014 til og med 31. december 2014. Udkastet blev sendt i høring hos en bred kreds af myndigheder og organisationer samt til de ca. 3600 berørte lodsejere, som ejer jord og/eller bygninger indenfor det foreslåede område. Udkastet til bekendtgørelse har været ledsaget af et informationshæfte om forslaget til nationalpark. Der er udarbejdet en miljørapport på baggrund af en miljøvurdering af forslaget til bekendtgørelse for Nationalpark Skjoldungernes Land. Udkast til bekendtgørelse og det øvrige høringmateriale blev offentliggjort på høringsportalen den 21. august 2014.

Der er i høringsperioden afholdt tre borgermøder. Den 27. oktober på Vikingeskibsmuseet i Roskilde. Den 30. oktober på Færggården i Frederikssund Kommune. Den 5. november på Ledreborg ved Lejre. Spørgsmål og tilkendegivelser, der kom frem på disse møder, vurderes at være imødekommet dels ved besvarelser på borgermøderne, dels gennem nedenstående behandling af indkomne høringssvar, der emnemæssigt stemmer godt overens med spørgsmål behandlet på borgermøderne.

Miljøministeriet har modtaget i alt 56 høringssvar.

I det følgende gennemgås de væsentligste emner fra høringssvarene til udkastet. Konkrete forslag til ændringer eller tilføjelser til bekendtgørelsen er angivet med **fed type**. Kommentarer til høringssvarene er angivet med *kursiv*. Angivelse af paragraffer henviser til udkastet til bekendtgørelse med mindre andet er angivet.

Høringssvarene har især berørt følgende punkter:

- Nationalparkens afgrænsning
- Formål og målsætninger
- Planlægningszoner og planlægningsbestemmelser
- Nationalparkfond og administrative bestemmelser
- Nationalparkbestyrelse

Det skal bemærkes, at høringssvarene kun gengives i hovedtræk, og at ikke alle høringssvar er kommenteret. Ønskes detaljerede oplysninger om høringssvarenes indhold, henvises til de fremsendte høringssvar, som er offentliggjort på <http://www.hoeringsportalen.dk/>

Forhold eller emner, som er nævnt i høringssvarene, men som falder uden for forslaget til nationalpark er ikke kommenteret. Det gælder bl.a. konkrete forslag til nationalparkbestyrelsens nedsættelse af nationalparkråd, forslag til nationalparkbestyrelsens arbejde mv. Dette er alle emner, som den kommende nationalparkbestyrelse skal tage stilling til. Synspunkterne og de konkrete forslag vil blive videregivet til den kommende nationalparkbestyrelse i form af dette høringsnotat og kopi af samtlige høringssvar.

1. Generelt

Der er indkommet i alt 56 høringssvar vedrørende Forslag til Nationalpark Skjoldungernes Land.

I 3 af de indkomne høringssvar tilkendegives, at man ikke har bemærkninger til forslaget. Det drejer sig om Erhvervs- og Vækstministeriet, Kulturstyrelsen samt Økonomi- og Indenrigsministeriet.

34 høringssvar forholder sig overvejende positivt til forslaget/oprettelsen af en Nationalpark Skjoldungernes Land. Det drejer sig om: Jens Løgstrup, Henrik Gabrielsen, Region Hovedstaden, Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme, HOFOR, Skolerne i Boserup, Lejre Kommune, Roskilde Domsogn, Lejre Turistforening, Formidlerforum for Skjoldungelandet, Akademiraadets Landskabsudvalg, Gudernes Stræde v/Karl Frandsen, Lejre Historiske Forening, Arkitekterne Bahn v/Erik Bahn, Frederikssund Kommune, Danmarks Jægerforbund, Sjællandske Familielandbrug, Herluf Hansen, Danmarks Idrætsforbund (DIF), Dansk Sejlunion, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Roskilde Kommune, Roskilde Universitet (RUC), Organisationen Danske Museer, Sagnlandet Lejre, Holger Vilbøl, Nørre Hvalsø Landsbylaug, Anni Gundsø, Karin Borre, DinCykeltur v/Lars K. Johansen, Karen Faarup, Ole Theill Knudsen samt Nationalkomiteen for Geologi.

I alt 4 høringssvar forholder sig overvejende neutralt til forslaget om Nationalpark Skjoldungernes Land. Det drejer sig om: Bo Sommerlund, Dansk Botanisk Forening, Gevninge Bylag, samt Dan Christensen.

De mange positive og mere neutrale tilkendegivelser handler i overvejende grad om nationalparkens indhold og mulige udvikling samt en bred interesse for at deltage aktivt i nationalparkens fremtidige udvikling; bl.a. vedr. formidling af nationalparkens indhold samt deltagelse i eller rådgivning af den kommende bestyrelse og en generel interesse for udviklingen af området.

15 høringssvar har forbehold eller er kritisk overfor hele eller dele af forslaget eller til oprettelsen af Nationalpark Skjoldungernes Land. Det drejer sig om: Dansk Land og Strandjagt, Landbrug & Fødevarer, Landboforeningen Gefion, Danmarks Naturfredningsforening Ringsted, Bente og Hans Ole Olsen, Tina og Tom Kristiansen, Jens Eghøj Nielsen, Jens V. Larsen, Brian Christensen, Bygningsstyrelsen, Foreningen af lodsejere i Nationalparken Skjoldungelandet, Banedanmark, Eksperimenterende Danske Radioamatører Verdens Skove samt Søren Theill Jensen.

Disse 15 høringssvar drejer sig overvejende om bekymring for fremtidig regulering, spørgsmål om rammerne for kommunernes planlægning jf.

nationalparkens planlægningszoner, spørgsmål om nationalparkens afgrænsning, bestyrelsens sammensætning samt mere overordnede formål med nationalparken jf. bekendtgørelsens kapitel 1 og 2.

Høringssvarene uddybes ikke nærmere hér, men de overordnede emner samt konkrete forslag til ændring af bekendtgørelsen behandles selvstændigt i nedenstående afsnit.

2. Overordnede forhold vedrørende nationalparken

Den overordnede baggrund for de danske nationalparker problematiseres af Dansk Land og Strandjagt, Søren Theill Jensen samt af Verdens Skove.

Rammerne for forslaget til Nationalpark Skjoldungernes Land, herunder den konkrete udformning af bekendtgørelsen, er givet i nationalparkloven, som blev vedtaget i 2007 med bred politisk opbakning. Forslaget til Nationalpark Skjoldungernes Land er blevet til på baggrund af det lokale forslag, som blev fremsendt til miljøministeren i marts 2014 samt tilhørende forarbejder. Samtidig gav de tre kommuner samtykke til, at ministeren kunne igangsætte en proces for udarbejdelse af ministerens forslag til nationalpark.

Foreningen af Lodsejere i Nationalparken Skjoldungelandet har i deres høringssvar lavet en sammenligning af kommunernes ansøgningsmateriale og miljøministerens høringsmateriale og gør opmærksom på, at en række konkrete forslag og målsætninger i førstnævnte mangler i udkastet til bekendtgørelse for nationalparken, hvilket foreningen mener, må medføre en ringere retsstilling for lodsejerne. Landboforeningen Gefion har et tilsvarende ønske om, at de formuleringer, som en samlet styregruppe har udarbejdet i forslag til nationalpark, bør genfindes i den endelige bekendtgørelse og i den videre udformning af nationalparken.

Ønsket om direkte sammenlignelighed kan ikke umiddelbart imødekommes. Bekendtgørelsen sætter de overordnede rammer for nationalparkens udvikling, men det er den lokale nationalparkbestyrelse, som skal udfylde rammerne, således at dette arbejde sker lokalt. Alle høringssvar videregives til nationalparkbestyrelsen, således at de kan indgå i det lokale arbejde. Lodsejernes retsstilling, for så vidt angår oprettelsen af nationalparken, følger af nationalparkloven. Der kommer som følge af nationalparkens oprettelse ikke nye regler eller restriktioner på jordbrugsdriften, og nationalparkbestyrelsen kan heller ikke indføre sådanne begrænsninger.

3. Afgrænsning

Af de 56 modtagne høringssvar omhandler de 11 nationalparkens afgrænsning.

Miljøministerens udkast til bekendtgørelsen fulgte kommunernes forslag til afgrænsning. På baggrund af de indkomne høringssvar justeres nationalparkens afgrænsning, idet det er valgt at imødekomme 3 høringssvar. Et mindre areal på ca. 5,5 ha er tilføjet nationalparken, efter ønske fra to lodsejere, mens et areal på ca. 22 ha er udtaget. Se uddybende beskrivelse nedenfor.

Arbejdsgruppen bag "Gudernes Stræde" ønsker, at Ryegård på sigt kommer med i nationalparken. Danmarks Naturfredningsforening, Ringsted, foreslår, at nationalparken udvides til at omfatte Skjoldenæsholm og arealer ned mod Valsøllille Sø. Ole Theill Knudsen håber, at det over tid vil lykkes at få områderne ved Ryegård, Ejby ådal samt Skjoldenæsholmskovene med i nationalparken. Nationalkomiteen for Geologi foreslår, at et område øst for Skuldelev By med Skuldelev Ås inkluderes i nationalparken. Karen Faarup ser gerne nationalparken udfoldet mod syd igennem Skjoldenæsholmskovene mod Haraldsted Skov og Allindelille Fredskov.

De foreslåede områder kan ikke medtages i nationalparken, da der ikke er udført det forarbejde med undersøgelser og inddragelse af lokalbefolkningen, som i henhold til nationalparklovens § 4 er en forudsætning for områdets oprettelse som nationalpark. Endvidere er det en forudsætning, at byrådet bakker op om etablering af nationalparken. En del af de foreslåede arealer ligger i Ringsted Kommune, som ikke står bag nationalparkansøgningen.

Jens V. Larsen efterspørger, hvad der i forslagets beskrivelse af nationalparkens afgrænsning menes med "kysten".

Med "kysten" menes højeste daglige vandstandslinje dvs. overgangen fra fastland til søterritorium. Denne definition anvendes også i naturbeskyttelsesloven. Afgrænsningen af nationalparken omkring Roskilde Fjord følger i store træk "kysten". Der er en række tilgrænsende landområder omkring fjorden, som er medtaget nationalparken, særligt natur- og rekreative arealer. Forslaget til nationalparken afgrænsning kan se på et zoombart kort på www.danmarksnationalparker.dk

Anni og Knud Jensen samt Karin Borre ønsker, at deres ejendomme kommer med i nationalparken med henblik på en mere naturlig afgrænsning, og fordi deres ejendomme grænser op til Skjoldungestien. De to naboejendomme udgør i alt ca. 5,5 ha.

De to ejendomme ligger i umiddelbar tilknytning til nationalparken og skaber sammenhæng til Skjoldungestien. Arealerne ligger i umiddelbar tilknytning til det område, hvor der er gennemført forundersøgelser og borgerinddragelse. Endvidere er der tale om et beskedent areal på ca. 5,5 ha, hvorfor lodsejernes ønsker om, at deres ejendom skal indgå i nationalparken imødekommes ved en justering af afgrænsningen.

Bente og Hans Ole Olsen samt Tina og Tom Kristiansen ønsker, at deres ejendomme skal udgå af nationalparken. De to naboejendomme udgør i alt ca. 6,5 ha.

Ønsket om udtagelse af de pågældende arealer kan ikke imødekommes, da de pågældende ejendomme ligger inde i nationalparkområdet. At udtage ejendommene vil skabe en enklave i det sammenhængende nationalparkområde. Der gøres opmærksom på, at der ikke kommer nye restriktioner for lodsejere i forbindelse med nationalparkens oprettelse.

Bygningsstyrelsen, som ejer bygningerne på Risø-halvøen ønsker, at nationalparkgrænsen ændres således, at det nukleare område og arealer med bygningsanlæg udgår af nationalparken. Det foreslås samtidig, at nationalparkgrænsen fastsættes til at følge den nuværende strandbeskyttelseslinje.

Den foreslåede ændring af nationalparkens afgrænsning imødekommes, bl.a. fordi området ikke er tilgængeligt for offentligheden. Med den foreslåede ændring af afgrænsningen vurderes det, at der fortsat er sammenhæng i og mulighed for udvikling af nationalparken. Set i forhold til nationalparkens samlede areal er der tale om et begrænset areal ca. 22 ha.

4. Formål og målsætninger

Flere høringssvar drejer sig om de overordnede formål og målsætninger for nationalparken jf. bekendtgørelsens kapitel 1 og 2.

Nationalkomiteen for Geologi foreslår følgende ændringer til bekendtgørelsen, idet der generelt ønskes en skelnen mellem det landskabelige og det geologiske: §2, 2) at bevare og styrke de landskabelige og geologiske værdier i det unikke **istids-**, fjord- og herregårdslandskab. § 2, 5) at styrke forskning, undervisning og formidling af **de landskabelige, geologiske**, natur- kulturhistoriske **og** friluftsmæssige værdier. § 3, 9) Formidlingen af nationalparkens natur, landskab **samt geologiske** og kulturhistoriske værdier skal styrkes

Istidslandskabet i området er en del af det karakteristiske vestsjællandske istidslandskab. Bekendtgørelsens § 2, nr. 2 betoner, at der både er tale om landskabelige og geologiske værdier. Ligeledes vurderes det, at de geologiske interesser er vægtet med formuleringen i bekendtgørelsens § 3, nr. 4: ”Nationalparkens landskabelige helheder skal sammen med karaktergivende landskabselementer og markante geologiske formationer bevares og synliggøres”. Det vurderes derfor, at de foreslåede hensyn allerede imødekommes.

Dansk Land- og Strandjagt foreslår følgende ændringer til bekendtgørelsen: Tilføjelse til § 2: **-at styrke vildt og naturpleje til gavn for jagtudøvelse, fordi jagt er den ældste kulturarv, der findes i vores land, og skal derfor fremtidssikres i en nationalpark**

Nationalparkloven og bemærkningerne hertil fremhæver ikke jagtinteresserne særskilt. En styrkelse af vildt- og naturpleje kan indgå som delelement i forskellige lokale indsatser også indenfor nationalparkens regi. Der ændres derfor ikke på bestemmelsens ordlyd.

Akademirådets Landskabsudvalg foreslår en ændring af hovedformålet, idet man finder, at naturbegrebet er en vanskelig definérbar størrelse. Det foreslås, at § 2, 1)

ændres til **”at bevare og udvikle naturen dens mangfoldighed og udvikle det varierede og artsrige landskab og sammenhængen mellem naturtyper, som historisk set kendetegner området”**

Samtidig efterspørges en mere præcis målsætning vedr. ambitioner for biologiske målsætninger og/eller mærkesager, der sættes for nationalparken, og hvordan turisme forvaltes i kombination eller konflikt med naturværdi/landskabsværdi.

Bekendtgørelsens kapitel 1 og 2 udgør i sin eksisterende form en omfattende og eksemplificeret opstilling af formål og målsætninger for nationalparkens udvikling omkring naturen, landskabet og sammenhængen mellem disse. Det vurderes derfor, at den foreslåede ændring allerede imødekommes. De konkrete målsætninger for udvikling af nationalparken vil blive en del af den kommende nationalparkplan, herunder den konkrete håndtering af evt. øget færdsel. Det skal bemærkes, at konkrete konflikter ikke håndteres af nationalparken, men af den ansvarlige myndighed.

Landboforeningen Gefion og Landbrug og Fødevarer mener, at teksten i § 2, nr. 6 skal ændres til følgende: **”at understøtte en udvikling til gavn for lokalsamfundet, herunder erhvervslivet, med respekt for beskyttelsesinteresserne, og således, at der fortsat kan drives og udvikles land- og skovbrug, jagt og fiskeri”**.

Det vurderes, at land- og skovbrug, jagt og fiskeri i forvejen er omfattet af bekendtgørelsens henvisning til erhvervslivet. Bestemmelsen fastholdes derfor. Som anført i høringsmaterialet, så kommer der som følge af nationalparkens oprettelse ikke nye regler eller restriktioner på jordbrugsdriften, og den kommende nationalparkbestyrelse har heller ikke virkemidler til at indføre sådanne begrænsninger.

Gefion og Landbrug & Fødevarer ønsker begrebet ”omgivelserne” i § 3, nr. 11 præciseret. Landbrug og Fødevarer foreslår følgende konkrete formulering: **”Udvikling af nationalparken skal ske i samspil med omgivelserne, herunder områdets erhvervsliv og private lodsejere”**.

Den i høringsmaterialet foreslåede formulering skal forstås i bred forstand. I praksis vil det være op til nationalparkbestyrelserne fra sag til sag konkret at tage stilling til såvel geografisk rækkevidde som aktører i form af relevante borgere, lodsejere og organisationer mv., hvorfor den nuværende formulering fastholdes.

Landbrug & Fødevarer mener, at § 3, nr. 7 bør præciseres, således at de berørte lodsejere specifikt skal inddrages i forbindelse med udvikling af friluftsliv med følgende ordlyd: **”Udvikling af friluftsliv og turisme skal ske på et bæredygtigt grundlag og i samarbejde med lokalbefolkningen, turisterhvervet og relevante aktører, herunder berørte lodsejere”**.

Som det er anført i høringsmaterialet, og som det bliver påpeget i flere høringssvar, så er en stor del af nationalparken i privat eje. Derfor vurderes det relevant at medtage den foreslåede tilføjelse til § 3, nr. 7.

Danmarks Naturfredningsforening fremsender følgende konkrete bemærkninger og forslag til ændringer i bekendtgørelsen: I § 3 burde også Sct. Hans Hospital nævnes for dets særlige karakter og historie. Som kulturmiljø er området i farezone pga. byudvikling. § 3, stk. 2 **”Nationalparkfonden skal følge og evaluere nationalparkens udvikling gennem et naturovervågningsprogram”**. Det vil

give mulighed for, at det kan måles, om nationalparken reelt giver naturen et løft på lige fod med erhverv og turisme.

I bekendtgørelsens § 3, 5 vedr. kulturmiljøer og kulturhistoriske elementer nævnes kun overordnede temaer. Der tilføjes derfor ikke konkrete eksempler. Myndighedskompetencen til at sikre de lokale kulturmiljøer ligger hos kommunerne gennem bl.a. kommune- og lokalplanlægning. Nationalparken kan dog være med til at udbrede kendskabet til de historiske værdier og forventes dermed at kunne bidrage til en bevaring af disse.

Bestemmelsen i bekendtgørelsens § 3 stk. 2 følger af nationalparklovens § 25. Der er ikke i nationalparkloven fastsat specifikke regler for, hvordan den enkelte nationalparkbestyrelse skal evaluere de opnåede resultater. Det kan derfor ikke specificeres i bekendtgørelsen. Nationalparkbestyrelsen kan vælge at etablere et naturovervågningsprogram, hvor der er behov for at supplere de allerede eksisterende overvågningsprogrammer som NOVANA.

5. Planlægningszoner og planlægningsbestemmelser

11 af de indkomne høringssvar berører forslaget til planlægningszoner og rammer for kommunernes planlægning i nationalparken.

Nørre Hvalsø Landsbylaug bemærker, at landsbyen er omfattet af planlægningszone 2, hvilket vil bidrage til, at landsbyens miljø ikke kan ødelægges af høje anlæg, der falder uden for landsbyens særpræg. Dansk Sejlunion bifalder, at forslagets zoneinddeling lægger stor vægt på vandarealet, idet det udgør nationalparkens kerneområde med den stærkeste naturbeskyttelse (Natura 2000-udpegningen), og derfor også et stærkt kort, når nationalparken skal opnå forbedringer for naturen.

Danmarks Naturfredningsforening henviser til formulering i informationshæftet vedr. planlægningszone 2, hvor det fremgår, at kommunerne ikke må planlægge for høje anlæg. Her ønskes tilføjet, at dette f.eks. gælder vindmøller. Landbrug & Fødevarer og Gefion savner en eksemplificering af "høje anlæg". Eksperimenterende Danske Radioamatører spørger til, om antennemaster vil være omfattet af forbuddet mod høje anlæg. Eksperimenterende Danske Radioamatører indstiller, at § 6 formuleres således: "I planlægningszone 2 må der ikke planlægges for høje anlæg, **dog tillades antennemaster for radio- og telekommunikation**".

Landbrug & Fødevarer og Gefion foreslår derimod, at § 6 ændres til følgende ordlyd: "I planlægningszone 2 må der ikke planlægges for høje anlæg, **som f.eks. master eller lignende**" jf. den tilsvarende bestemmelse i udkast til bekendtgørelse for Nationalpark Skjern Å.

Jens Eghøj Nielsen konstaterer, at hans ejendom er beliggende i zone 2, hvor man ikke ønsker høje anlæg og mener, at dette vil give begrænsninger for udviklingen af hans landbrugsejendom, f.eks. opsætning af siloer til kornopbevaring, vindmøller mv.

Planlægningszone 2 omfatter fredninger og områder med særlige naturmæssige, landskabelige og kulturhistoriske værdier og muligheder for at etablere sammenhængende naturområder. Her må kommunen ikke planlægge for høje anlæg. Et eksempel på høje anlæg kan være vindmøller.

Høje anlæg omfatter efter Naturstyrelsens opfattelse anlæg, der på grund af deres højde vil kunne udløse krav om lokalplanlægning, hvilket vil skulle vurderes i det enkelte konkrete tilfælde. Det vil være op til kommunerne at foretage denne vurdering, og afgørelsen vil kunne påklages til Natur- og Miljøklagenævnet efter reglerne i planloven.

*Behovet for eksemplificering af høje anlæg imødekommes ved at tilføje et eksempel til bestemmelsen i § 6, således at den nye ordlyd bliver ”I planlægningszone 2 må der ikke planlægges for høje anlæg, **som fx vindmøller**”.*

Planlægningszonen har kun betydning for den fremtidige kommuneplanlægning. Bekendtgørelsens regler svarer til de eksisterende rammer i de pågældende kommuners kommuneplaner. Før etableringen af nationalparken ville en evt. kommuneplanlægning for høje anlæg (fx vindmøller) i planlægningszone 2 højst sandsynligt også være blevet mødt af en statslig indsigelse, bl.a. med henvisning til de statslige interesser for landskab og fredningsbestemmelser i området. Naturstyrelsen vil også fremover kunne gøre indsigelse, hvis kommunernes planlægning strider mod de statslige interesser.

Danmarks Naturfredningsforening foreslår bekendtgørelsens §§ 5 og 6 ændret således, at bekendtgørelsen i lighed med bekendtgørelsen for Nationalpark Thy generelt forbyder udlægning af nye arealer til byzone eller sommerhusområder, nye vejanlæg og tekniske anlæg samt høje anlæg i planlægningszone 1.

Planlægningszone 1 omfatter Natura 2000-områderne i nationalparken. Natura 2000-områderne udgør omkring 50 % af nationalparken. Her skal kommunerne overholde reglerne for Natura 2000, ligesom der ikke kan planlægges for luftledninger. Jf. § 5 i Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter må der ikke udlægges nye arealer til byzone eller til sommerhusområde i Natura 2000 områder. Der ønskes ikke en gentagelse af Natura 2000 reglerne i bekendtgørelsen, hvorfor forslaget ikke imødekommes.

Danmarks Naturfredningsforening foreslår, at § 6 stk. 2 suppleres med en udbygning således, at der står: ”Naturstyrelsen kan i særlige tilfælde tillade, at det nævnte forbud fraviges, **med mindre det kan forringe oplevelsen af landskabet i nationalparken**”.

Bestemmelsen fastholdes, da en fravigelse af forbuddet mod høje anlæg kan begrundes med en konkret samfundsmæssig nødvendighed også selvom det evt. kan medføre en forringet landskabsoplevelse.

Høringssvarene fra Landbrug & Fødevarer og Gefion tager begge afstand fra, at der fastlægges planlægningszoner i bekendtgørelsen, da de mener det giver anledning til usikkerhed om nye restriktioner fremadrettet. Fastholdes zonerne, finder begge, at det er særligt uhensigtsmæssigt, at der er placeret betydelige landbrugsarealer i zone 2. Landbrugsarealer bør placeres i zone 3, og zone 2 bør således kun omfatte arealer, der er fredet efter naturbeskyttelsesloven. Både Landbrug & Fødevarer og Gefion finder det endvidere uklart, hvordan de tre planlægningszoner spiller sammen med kommuneplanlægningen i øvrigt og herunder f.eks. udpegning af områder til store husdyrbrug, særlig værdifuld landbrugsjord samt udpegning af et Grønt Danmarkskort i henhold til Naturplan Danmark.

Landbrug & Fødevarer foreslår således, at § 4 slettes. Subsidiært bør § 4, stk. 3 nr. 1 ændres til: ”**områder, der er fredet efter naturbeskyttelsesloven**”, mens nr. 2 foreslås slettet.

Landbrug & Fødevarer foreslår desuden, at der tilføjes en § 6 stk. 3 med følgende ordlyd: ”**Forbuddet i stk. 1 gælder ikke landbrugets driftsbygninger**”.

Kommunerne skal i deres planlægning og administration inden for nationalparken følge de bestemmelser, der i forvejen er gældende for området. Tilsvarende skal kommunerne i deres fremtidige planlægning kunne afveje interesserne i området på samme måde som udenfor området. Indførelsen af planlægningszoner i nationalparken vedrører den kommunale planlægning, og ændrer ikke de gældende landzoneregler, herunder landbrugets muligheder for at opføre bygninger til brug for landbrugsdriften.

I det Grønne Danmarkskort forventes i følge lovforslaget herom at indgå alle Natura 2000-områderne på land. Derudover forventes også udpeget relevante fredede områder, natur- og vildtreservater, klitfredede arealer, større skove og § 3-beskyttede naturområder, hvor naturindholdet på forhånd er stort, eller som kan bidrage til en forbedret sammenhæng eller med rimelig indsats kan forbedres. Nationalparkerne indeholder store arealer med værdifulde naturområder, som forventes at indgå i et Grønt Danmarkskort. Men nationalparkerne som helhed indgår ikke i det grønne danmarkskort. Den konkrete afvejning af hvilke områder, som skal udpeges, sker hos kommunalbestyrelserne, som besidder det lokale kendskab til områdernes naturværdi og økologiske funktion.

En evt. ophævelse af § 4 er principiel, idet der også i de øvrige nationalparker er indført planlægningszoner. Senest i 2018 forventes en evaluering af nationalparkloven, og i den forbindelse kan det være relevant at lave en samlet vurdering af effekten af planlægningszonerne.

Banedanmark gør opmærksom på, at nationalparkens planzone 2 gennemskæres af en jernbane, som skal elektrificeres, og at master og luftledninger i den forbindelse ikke må omfattes af forbud mod ”høje anlæg”.

Naturstyrelsen vil skulle behandle en evt. ansøgning om dispensation fra forbuddet, hvis en elektrificering af jernbanen medfører høje anlæg, og hvis der lokalplanlægges for dem. Nationalparkplanen for området må jf. nationalparklovens § 19 ikke stride imod den eksisterende planlægning, herunder vandplaner, Natura 2000-planer for skov og natur, kommuneplaner og lokalplaner, råstofplaner samt Fingerplanen.

Henrik Gabrielsen påpeger, at Region Sjælland har et interesseområde for råstofudvinding i nationalparkens zone 2 ved Gevninge By, og spørger til, om regionen stadig vil have mulighed for at udvinde råstoffer, hvis området bliver en del af nationalparken. Gevninge Bylaug har sendt et høringssvar stilet til Region Sjælland den 18.3.2012, hvori Gevninge Bylaug kritiserer regionens Råstofplan 2012-2023, som omfatter udpegning af et nyt interesseområde for grusgravning i et stort bynært areal, og påpeger konsekvenserne af en evt. fremtidig grusindvinding i området.

Oprettelsen af nationalparken vil ikke få betydning for regionernes planlægning for råstofindvinding, jf. nationalparklovens § 19.

Dan Christensen udtrykker i sit høringssvar bekymring for etablering af en bro over Roskilde Fjord, og ønsker at Naturstyrelsen og kommunerne bør gøre indsigtelse overfor Trafikstyrelsens og Miljøministeriet.

Transportministeriet er ansvarlig myndighed på området. Folketinget vedtog i december 2014 en anlægslov vedr. anlæg af en ny fjordforbindelse ved Frederikssund, bl.a. på grundlag af vurderinger af påvirkning på Natura 2000. Yderligere oplysninger om projektet og status for processen kan følges på <http://www.vejdirektoratet.dk/da/vejprojekter/fjordforbindelsen/Sider/default.aspx#.VNycobF7zcv>

6. Nationalparkfond og administrative bestemmelser

Landbrug & Fødevarer finder det nødvendigt, at der tilføjes en entydig kompetenceafklaring af nationalparkbestyrelsens mulighed for at indgå samarbejdsaftale med Naturstyrelsen og foreslår konkret, at der indføres en ny § 8, stk. 3 med ordlyden: **"Vurderer fonden det hensigtsmæssigt i forbindelse med udførelsen af de opgaver, som er nævnt i § 9, kan der indgås samarbejdsaftaler med statslige, regionale og kommunale institutioner samt private organisationer og fonde"**.

I bemærkningerne til nationalparklovens kapitel 3 tydeliggøres det, at alle fondens virkemidler er frivillige, og at aftaler mellem fonden og lodsejere om særligt drift og pleje vil derfor være ét af de vigtigste virkemidler til at gennemføre nationalparkplanen. Naturstyrelsen kan derfor som andre lodsejere og samarbejdspartnere indgå aftale med nationalparken vedr. konkrete projekter. I loubemærkningerne nævnes samarbejder med skoler og aftaler med foreninger, selvejende institutioner og lignende om information, naturformidling, naturskoler mv. f.eks. i form af samarbejdsprojekter med Naturstyrelsen og den pågældende kommune. Fondens egne midler kan desuden suppleres med bidrag fra kommuner eller fra partnerskabs- og sponsoraftaler med især det lokale erhvervsliv til konkrete projekter. Det vurderes derfor, at ønsket om en ny § 8 vedr. fondens samarbejdsrelationer i forvejen er mulig jf. nationalparklovens bestemmelser.

For at sikre, at planlægning vedrørende konkrete arealer i nationalparken ikke kan ske uden de berørte lodsejeres samtykke, mener Gefion, at der skal indføres en ny bestemmelse i bekendtgørelsen med følgende ordlyd: **"Forslag til planlægning på konkrete arealer, kan kun medtages i nationalparkplanen, såfremt eventuelle berørte lodsejere forudgående har givet samtykke"**.

Der er i nationalparklovens §§ 17 – 25 fastsat en række krav til proceduren for udarbejdelsen af nationalparkplanen. Jf. bemærkningerne til § 18 skal nationalparkplanen udarbejdes på baggrund af en offentlig debat. Der skal ske inddragelse af lokalbefolkningen og ikke mindst af de berørte lodsejere i forbindelse med planens udarbejdelse for at sikre et lokal engagement og en lokal opbakning og for at udnytte viden, ideer og forslag fra lokalbefolkningen. Det vil være op til nationalparkbestyrelsen at fastlægge, hvilke forslag til planlægning, der skal medtages i nationalparkplanen. Nationalparkbestyrelsen har ikke mulighed for at indføre restriktioner eller på anden måde tvinge regler og bestemmelser igennem.

Gefion og Landbrug & Fødevarer mener, at det klart skal fremgå, hvilke konkrete tilskudsmuligheder mv. nationalparkbestyrelsen reelt har.

Nationalparkbestyrelsens virkemidler, herunder muligheder for at udbetale tilskud fremgår af nationalparklovens § 14 og tilhørende bemærkninger i forslag til lov om nationalparker. Heraf fremgår det, at alle virkemidler er frivillige, og aftaler mellem nationalparkbestyrelsen og ejere om særlig drift og pleje vil være et vigtigt middel i gennemførelsen af nationalparkplanen. Det forudsættes, at nationalparkbestyrelsen ikke skal indgå aftaler, som kunne være gennemført via eksisterende ordninger, men at den primært skal kunne indgå varige aftaler om naturpleje, som ikke vil være blevet gennemført med støtte fra eksisterende ordninger. Endvidere kan nationalparkbestyrelsen arbejde for, at lodsejere udnytter og søger tilskud efter de gældende tilskudsordninger.

Landbrug og Fødevarer mener, at § 12, stk. 1 står i modsætning til forudsætningen om, at nationalparkhensyn ikke må indgå i administrationen, og derfor bør slettes.

Bestemmelsen følger af nationalparkloven og vedrører alene en indsigelsesret, som tildeles nationalparkbestyrelsen. Nationalparkfonden kan ikke varetage myndighedsopgaver efter natur- og miljølovgivning i øvrigt, herunder ikke regulere jagt, adgangsforhold og jordbrug.

Landbrug & Fødevarer foreslår en ny bestemmelse i bekendtgørelsen § 13, stk. 15: **”Fondens afgørelser eller indgåelser af aftaler, som direkte eller indirekte påfører andre borgere restriktioner eller omkostninger, som ikke ville være forekommet uden nationalparken kan påklages til Naturklagenævnet”.**

Der gøres opmærksom på, at nationalparkbestyrelsen kun kan indgå frivillige aftaler, heri ligger også en frivillig indgåelse af aftalevilkår. Der er ikke indført klageadgang i bekendtgørelserne for de 3 eksisterende nationalparker, og der har hidtil ikke vist sig et behov herfor, hvorfor der ikke ses grund til at gøre det her.

7. Nationalparkbestyrelsen

Der er i alt indkommet 13 høringsvar, som berører sammensætningen af den kommende bestyrelse.

Danmarks Naturfredningsforening ønsker, at fx jægerne eller lystfiskerne, som repræsenterer brugerinteresser vedrørende fjorden får plads i bestyrelsen, samt at Dansk Ornitologisk Forening også får en plads i bestyrelsen. Danmarks Jægerforbund foreslår, at jægerne får en plads i bestyrelsen. Danmarks Idræts Forbund og Dansk Sejlunion mener, at det som konsekvens af det store vandareal i nationalparken vil være naturligt, at de mange interesser der er specielt knyttet til vandet repræsenteres i nationalparkens bestyrelse. Nationalkomitéen for Geologi ønsker, at bestyrelsen kommer til at omfatte en person med faglig viden om de geologiske forhold i nationalparken. Sjællandsk Familielandbrug ønsker en selvstændig plads i bestyrelsen, hvilket støttes af Friluftsrådet. Høringsvarene fra Lejre Kommune, Gefion, Landbrug & Fødevarer og Ole Theill Knudsen ønsker, at både Gefion og Familielandbruget får en plads i bestyrelsen.

Miljøministeren opretter jf. nationalparklovens § 8 en nationalparkfond for hver nationalpark. Fondens formål er at etablere og udvikle nationalparken inden for de rammer, som er fastsat ved oprettelsen. Fonden ledes af en bestyrelse, der udpeges af miljøministeren. Bestyrelsen skal bestå af en formand og 6-12 medlemmer. Miljøministerens forslag til bestyrelsens sammensætning, som danner baggrund for de indkomne høringssvar, omfatter 11 pladser.

Den endelige sammensætning af bestyrelsen besluttet af ministeren i forbindelse med oprettelsen af nationalparken. Visse myndigheder og organisationer skal jf. nationalparkloven tildeles en plads i bestyrelsen. Hvilke foreninger og organisationer, der skal repræsenteres afhænger af områdets karakter, og skal samtidig afspejle interesserne i nationalparken, idet der tilstræbes en balance mellem naturbeskyttelses- og benyttelsesinteresser. Det forudsættes, at alle medlemmer af bestyrelsen i videst muligt omfang har lokal tilknytning. De pågældende organisationer, myndigheder og foreninger indstiller kandidater til ministeren. Ministeren kan udpege op til 12 pladser i bestyrelsen. Hertil kommer to pladser som ministeren udpeger efter indstilling fra nationalparkrådet.

Dansk Land og Strandjagt foreslår, at bekendtgørelsens § 8 stk. 1 ændres således: "... medlemmerne skal **have fast bopæl i nationalparkområdet /restriktionsområdet**". Lodsejerforeningen finder det væsentligt, at det i bekendtgørelsen defineres, at en lodsejer regnes som en privat jordbesidder med et areal over 5 ha, og hvor ejendommen er beliggende i Lejre, Roskilde eller Frederikssund kommuner og har jord inden for grænserne af nationalparken.

Bekendtgørelsens bestemmelse § 8 vedr. lokalt tilhørsforhold følger af nationalparklovens § 12. Folketinget har således besluttet, at det forudsættes, at alle medlemmer af bestyrelsen, såvel myndighedsrepræsentanterne som repræsentanter fra organisationerne i videst mulige omfang har lokal tilknytning. Bestemmelsen ændres derfor ikke.

I alt 3 af de indkomne høringssvar berører forhold vedr. formandsposten. Lodsejerforeningen betinger deres opbakning til nationalparken med, at formanden bliver en lodsejer, og Dansk Familielandbrug indstiller en kandidat til formandsposten. Desuden giver Lejre Kommune sin støtte til styregruppens hensigt om en lodsejer som formand.

Formanden for bestyrelsen udpeges jf. nationalparklovens § 8 af miljøministeren. Formanden udpeges for en fireårig periode, og genudpegning kan som for resten af bestyrelsen ske én gang. Spørgsmålet om formandsposten behandles ikke yderligere i dette notat.